

Höst- och vårbehandling mot örtogräs i höstvetete

Karin Jahr, Växtskyddscentralen Linköping

Om försöken

Vid en hög ogräsförekomst redan på hösten är en höstbehandling ofta fördelaktig både vad gäller effekt och lönsamhet. När arter som gror både höst och vår dominerar, t.ex. baldesrbrå, snärjmåra och våtarv, bör man vänta till våren, speciellt vid sen sådd och/eller låg ogräsförekomst. Syftet med försöksserie L5-306 är bl.a. att göra en jämförelse mellan höst- och vårbehandling mot örtogräs i höstvetete.

Försöken låg i fält sådda med sorterna Lars (1 fält) och Olivin (2 fält). Kosack har

en strållängd på 105 cm att jämföra med Lars 89 cm och Olivin 89 cm. Kortare sorter släpper igenom mer ljus och konkurrerar därmed sämre mot ogräsen. Skördenivån har dock stor, kanske till och med större, betydelse.

Behandlingarna har gjorts vid en tidpunkt på hösten och vid tre tidpunkter på våren.

I tabell 4 och 5 redovisas resultaten från de tre försöken 2005 och i tabell 6 resultat från 9 försök 2002-2005. Observera att antal försök där olika ogräsarter ingått inte är lika många, ju fler försök desto säkrare resultat. Led 11 och 14 har endast ingått i två av de tre försö-

ken. Led 6 har behandlats med 0,3 l Bacara på hösten i samtliga försök och kompletterats på våren med 0,3 l Cougar (Glyttinge, 5/5), 1 tabl Express + vätnedel (Heda) och med 0,5 l Starane XL + 0,5 tabl Express + vätnedel (Aspö, 19/5). *Led 6, 11 och 14 är markerade med kursiv stil i tabellerna.*

Ogräseffekt

Ogräsmängden var hög i försöken, i medeltal 443 (74-890) g/m², och de dominerande ogräsarterna var baldersbrå och snärjmåra. Samtliga behandlingar gav mycket god effekt mot baldersbrå och lomme. Mot snärjmåra gav vårbehandlingarna bättre effekt än vad höstbehandlingarna gjorde. Effekten mot viol berodde mer på valet av preparat än på spruttidpunkten. Bacara och Cougar hade

mycket god effekt både efter en höst- resp. vårbehandling, liksom Ally Class efter en vårbehandling. Det gäller att välja rätt preparat och spruttidpunkt utifrån de dominerande ogräsarterna. Det är svårt att utläsa om det har varit någon skillnad i effekter efter de tre olika spruttidpunkterna på våren eftersom inget preparat förekommer mer än vid en spruttidpunkt. Halv dos av Primus + Bacara har gett en fullt jämförbar ogräseffekt som full dos (jämför led 9 och 10). I led 6 med en behovsanpassad vårbehandling gav Starane XL resp. Express en mycket god effekt mot snärjmåra, vilket var lite förvånande vad gäller Express. Däremot gav kompletteringen med Cougar en dålig effekt på snärjmåra, vilket slår igenom i sammanslagningen av de tre försöken. Resultat från de enskilda försöken finns på nätet.

Tabell 4. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräseffekter. Resultat från 3 försök 2005 i D- och E-län

Försöksled	Beh.	Baldersbrå	Lomme	Snärjmåra	Viol	Samtliga örtogräs
1 Obehandlat		100	100	100	100	100
2 1,2 l Duplosan Meko	1	1	0	27	60	16
3 0,75 l Cougar	1	1	0	29	1	10
4 0,75 l Bacara	1	2	0	11	1	6
5 0,15 l Lotus+1,0 l Dupl. Meko	1	0	0	11	13	9
6 0,3 l Bacara+ <i>[Behovsanpassning på våren]</i>	1	1	0	18	0	6
7 0,5 l Bacara+	1					
100 g Hussar+0,5 l Renol	3	0	0	5	0	2
8 0,25 l Lotus+2,0 l Dupl. Super	2	3	0	3	43	12
9 50 ml Primus+0,25 l Bacara+vtm	3	0	0	5	7	2
10 100 ml Primus+0,5 l Bacara+vtm	3	0	0	1	4	1
11 1,2 l Starane XL	3	0	0	2	108	16
12 1,2 l Starane XL+0,3 l Bacara	3	1	0	2	6	3
13 1,5 tabl Express+ 0,6 l Starane 180+vtm	3	0	0	1	39	4
14 150 g Hussar+0,5 l Renol	3	0	-	3	28	3
15 0,3 l Bacara+100 g Hussar+vtm	3	2	0	4	1	4
16 0,6 l Cougar+20 g Gratil+vtm	3	1	0	1	1	1
17 0,3 l Bacara+20 g Gratil+vtm	3	2	0	1	8	3
18 50 g Ally Class	4	0	0	2	0	4
19 1,5 tabl Express+ 1,2 l Duplosan Meko+vtm	4	0	0	7	34	7
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		349	69	101	60	443
Antal försök		2	1	3	2	3

I flerårssammanställningen, tabell 6, kan vi dra samma slutsatser vad gäller effekterna mot baldersbrå, snärjmåra och viol som efter 2005 års försök.

Skörderesultat

Skördenivån i obehandlat led varierade mellan 7 000 och 8 300 kg/ha, se tabell 5.

Samtliga behandlingar i försöken på Glyttinge och på Heda gav statistiskt säkra skördeökningar, vilket inte var så förvånande med tanke på den höga mängden ogräs (365 resp. 890 g/m²). På Aspö gav inte någon av behandlingarna en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat. Där var också ogräsmängden låg, endast 74 g/m².

Tabell 5. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd och ältuppgifter. Resultat från 3 försök 2005 i D- och E-län

Försöksled	Beh.	Säby gård, Aspö Strängnäs, D		Glyttinge Vreta Kloster, E		Heda Ödeshög, E	
		Skörd	Rel. tal	Skörd	Rel. tal	Skörd	Rel. tal
1 Obehandlat		7820	100	8316	100	6967	100
2 1,2 l Duplosan Meko	1	-147	98	+660	108	+2145	131
3 0,75 l Cougar	1	-28	100	+595	107	+2418	135
4 0,75 l Bacara	1	+56	101	+855	110	+2369	134
5 0,15 l Lotus+1,0 l Dupl. Meko	1	-57	99	+856	110	+2546	137
6 0,3 l Bacara+ [Behovsanpassning på våren]	1	+70	101	+747	109	+2429	135
7 0,5 l Bacara+	1						
100 g Hussar+0,5 l Renol	3	+310	104	+919	111	+2272	133
8 0,25 l Lotus+2,0 l Dupl. Super	2	+192	102	+672	108	+2393	134
9 50 ml Primus+0,25 l Bacara+ vtm	3	-20	100	+899	111	+2541	136
10 100 ml Primus+0,5 l Bacara+ vtm	3	+118	102	+995	112	+2541	136
11 1,2 l Starane XL	3	-	-	+851	110	+2458	135
12 1,2 l Starane XL+0,3 l Bacara	3	+99	101	+981	112	+2581	137
13 1,5 tabl Express+ 0,6 l Starane 180+vtm	3	+322	104	+973	112	+2663	138
14 150 g Hussar+0,5 l Renol	3	+177	102	+735	109	-	-
15 0,3 l Bacara+100 g Hussar+ vtm	3	+43	101	+927	111	+2587	137
16 0,6 l Cougar+20 g Gratil+vtm	3	+158	102	+1082	113	+2340	134
17 0,3 l Bacara+20 g Gratil+vtm	3	+228	103	+1085	113	+2497	136
18 50 g Ally Class	4	+102	101	+988	112	+2373	134
19 1,5 tabl Express+ 1,2 l Duplosan Meko+vtm	4	+103	101	+890	111	+2492	136
LSD 5%, kg/ha		+340		+290		+350	
Sort		Olivin		Olivin		Lars	
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		74		365		890	
Behandling 1		2004-10-14		2004-10-12		2004-10-11	
Behandling 2		2005-05-09		2005-04-19		2005-04-18	
Behandling 3		2005-05-09		2005-05-05		2005-05-06	
Behandling 4		2005-05-19		2005-05-13		2005-05-12	

Slutsats

- Kontrollera förekomsten av ogräs redan på hösten.
- Bekämpa på våren om baldersbrå och snärjmåra dominerar, speciellt vid sen sådd och låg ogräsförekomst på hösten.
- Välj preparat och dos efter de dominerande ogräarterna.
- Preparatvalet har större betydelse än val av spruttidpunkt (höst eller vår).

Tabell 6. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd och ogräseffekter. Resultat från 9 försök 2002-2005 i D- och E-län

Försöksled	Beh.	2002-2005					
		Skörd kg/ha	rel.tal	Ogräs rel.tal Balders- brå	Snärj- måra	Viol	Samtl. örtogräs
1. Obehandlat		7540	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
2. 1,2 l Duplosan Meko	1	+530	107	1	27	65	18
3. 0,75 l Cougar	1	+660	109	2	29	2	10
4. 0,75 l Bacara	1	+590	108	3	11	1	7
5. 1,0 l Duplosan Meko+ 0,15 l Lotus	1	+650	109	4	11	28	13
6. 2,0 l Duplosan Super+ 0,25 l Lotus	2	+570	107	6	4	44	13
7. 1,5 tabl Express+ 0,5-0,6 l Starane+vtm	2	+700	109	0	1	54	8
8. 0,5-0,6 l Cougar+ 15-20 g Gratil+vtm	2	+650	109	1	1	2	3
9. 50 g Ally Class	2	+700	109	0	2	6	4
Antal försök		9		3	4	4	9
Ogräs g/m ² i obehandlat				263	80	64	273

Spruttidpunkt:

1) Höst, grödan 1,5-3 blad

2) Vårbehandling

LSD 5 % 260 kg/ha (3 %)